

الگوی ساختاری هویت مبتنی بر ادراک از والدگری پدر با نقش میانجی نرینگی

حانیه صادق زاده^۱

رعنا زهتابی^۲

علی قره داغی^۳

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی نقش ادراک از والدگری پدر در شکل‌گیری هویت با نقش میانجی نرینگی می‌باشد. تعداد ۱۶۷ نفر از دانشجویان پسر دانشگاه تبریز با بازه سنی ۱۸ تا ۳۰ سال، داوطلبانه در این پژوهش شرکت کرده و پرسشنامه‌ها را تکمیل کردند. ابزارهای استفاده شده در این تحقیق شامل مقیاس پدری دیک، مقیاس مردانگی-زنانگی میشل گوکلن و مقیاس سبک هویت برزونسکی بود. استفاده از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری نشان داد که مقیاس ادراک از والدگری پدر نقش مستقیم و معنی‌داری بر میزان نرینگی دارد و نرینگی نقش میانجی بین ادراک از والدگری پدر و سبک هویت هنجاری دارد ولی بین مقیاس ادراک از والدگری پدر با دو سبک دیگر هویت یعنی سبک اطلاعاتی و سبک اجتنابی نقش واسطه‌ای معناداری وجود ندارد. نتیجه پژوهش حاضر، بر تاثیر و اهمیت ادراک از والدگری پدر در میزان نرینگی و نقش نرینگی به عنوان واسطه بین ادراک از والدگری پدر و سبک هویت هنجاری و همچنین تاثیر مستقیم ادراک از والدگری پدر در کسب دو سبک هنجاری و اطلاعاتی و رابطه معکوس و معنی‌دار با سبک اجتنابی صحنه می‌گذارد.

کلید واژه‌ها: والدگری پدر؛ سبک هویت؛ نرینگی

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه تبریز

^۲ کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه تبریز

^۳ استادیار دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه تبریز، dr.gharadaghi@gmail.com

مقدمه

خانواده و سبک‌های والدگری^۱ از مهمترین عوامل در تحول روانی-اجتماعی کودکان هستند و همچنین مهم‌ترین بحث در حوزه‌ی خانواده، والدگری است (دارلینگ و استنبرگ^۲، ۱۹۹۳). سال‌ها اثر والدگری پدر توسط محققان و نظریه پردازان مورد غفلت قرار گرفته بود و اساساً به خاطر این اعتقاد بود که پدران نسبت به مادران اهمیت و تاثیر کمتری بر رشد فرزندان دارند (شفلر ونوس^۳، ۱۹۹۹) که در نتیجه این اعتقادات ساختار خاص رابطه پدر-فرزند و تاثیر آن بر زندگی بزرگسالی فرزندان در پژوهش‌ها نادیده گرفته شده است (کاسیانو^۴، ۲۰۱۰). در حالیکه حضور پدر باید هم از لحاظ فیزیکی و هم از لحاظ عاطفی در نظر گرفته شود بدین معنی که بسیاری از پدران ممکن است از نظر فیزیکی حضور داشته باشند ولی از لحاظ روانشناختی و عاطفی غایب باشند، این در حالی است که حضور عاطفی پدر در زندگی فرزندان، آنها را از عوامل زیانباری همچون اعتیاد، بزهکاری و بی بندوباری جنسی مصون نگه می‌دارد و در خلق روابط صمیمانه با فرزندانشان در بزرگسالی تاثیر می‌گذارد (گاتمن^۵، ۲۰۱۰). با این وجود در سال‌های اخیر با توجه به نقش در حال تغییر پدران، محققان شروع به اندازه‌گیری مفهوم جدید از والدگری پدر ظهور کرده است که در آن پدر از لحاظ عاطفی بیشتر در دسترس است. از سوی دیگر محققان بر لزوم شناسایی ماهیت چند بعدی، والدگری پدر تاکید دارند (لمب^۶، ۱۹۸۶). در این راستا تعامل‌های والدین با فرزندان را می‌توان در قالب نظریه‌های مربوط به والدگری و سبک‌های آن تبیین کرد. درک بیشتر رفتارهای والدین و بالاخص نقش مبهمی که پدران در زندگی فرزندان بازی می‌کنند، گامی اساسی برای مفهوم سازی رابطه دلبستگی پدر و فرزند است.

وجود روابط دلبستگی بین فرزندان و والدین یکی از مهم‌ترین جنبه‌های جوامع انسانی و رشد عاطفی می‌باشد. نظریه دلبستگی به این نتیجه رسیده است که کیفیت والدگری تاثیر عمده در رشد روابط دلبستگی دارد (انیورس و بل^۷، ۱۹۷۴). رابطه دلبستگی بین والدین و کودک از طریق الگوهای اولیه شکل می‌گیرد. با این حال توجه به اهمیت تجارب اولیه کودک و تاثیر روابط والد-کودک بر رشد شخصیتی و

¹ parenting

² Darling & Steinberg

³ Sheffler & Naus

⁴ Casiano

⁵ Guttman

⁶ Lamb

⁷ Anisworth & Bell

اجتماعی شدن کودک، نخستین بار در نظام فروید مطرح شده است دو عقیده فروید در تحقیقات چهل سال اخیر روابط والد-کودک تاثیر بسزایی داشته اند: این عقیده که پدرها نقش منحصر به فردی در رشد فرزندان دارند و دیگر اینکه تاثیرات آنها باید در زمینه گسترده تری از روابط اجتماعی مشاهده شود. در نظریه فروید^۱، ادراک از والدگری به عنوان مبحث پیرامون مرحله‌ی ادیپال شکل گرفت با این حال اکتشافات فروید فراتر از مرحله ادیپال رفت و در تحقیقات خود بر تاثیر پدر بر پسر تاکید کرد، او به طور کامل از پیوند عاطفی مثبت بین پدر و پسر آگاه شد. همانطور که اشاره شد تئوری فروید بر سهم پدر که می‌تواند عامل رشد هویت جنسی مناسب و به عنوان یک الگو برای شناسایی قوانین اجتماعی باشد تاکید دارد، پدرها نقش موثری در رشد نقش جنسی پسرها نشان داده اند (بیلر^۲، ۱۹۸۱). پسر از پدر تقلید می‌کند و به تبع آن نقش‌های بالغ را می‌پذیرد، هم چنین یاد می‌گیرد که چگونه الگوهای جنسی با یکدیگر در تعاملند. به این ترتیب مطابق دیدگاه روانکاوی، فرایند شکل‌گیری هویت جنسی^۳ و نقش جنسی با کشف تفاوت‌های تناسلی بین دو جنس آغاز شده و با همانندسازی کودک با والد هم جنس پایان می‌پذیرد (اتکینسون^۴، ریتال ال، ریچارد سی، اسمیت، ادوارد ای، بوم، سوزان نولن، ترجمه براهنی و همکاران، ۱۳۷۹). (۱۳۷۹). شکل‌گیری هویت یکی از چالش‌های رشدی عمده است که نوجوانان و جوانان باید طی کنند که خود، مفهوم هویت ترکیبی از مهارت‌ها و جهان بینی و همانندسازی‌های دوران کودکی است که به صورت یک کل کم و بیش منسجم و پیوسته و منحصر به فرد در می‌آید که برای فرد حداقل گذشته و جهت‌گیری به سوی آینده را فراهم می‌سازد (برگ و ارلینگ^۵، ۲۰۰۵)، که یکی از نظریه‌های مهم در زمینه شکل‌گیری هویت متعلق به برزونسکی است.

وی مدل پویا و فرایند محور شکل‌گیری هویت را توسعه داد که بر اساس دیدگاه وی، هویت اساسا یک نظریه در مورد خویشتن است که شامل فرضیات، ساختارها و قیاس‌های منطقی منطبق با افراد است (برزونسکی^۶، ۱۹۹۰). در این راستا وی سه سبک هویت شامل سبک هویت اطلاعاتی، هنجاری و سردرگم-اجتنابی را ارائه کرده است که بدین شرح اند: سبک اطلاعاتی: افراد دارای سبک اطلاعاتی به صورت فعال و آگاه به جستجوی اطلاعات و ارزیابی آنها می‌پردازند و سپس اطلاعات مناسب را استفاده می‌کنند؛ سبک هنجاری: در سبک‌های هنجاری، فرد در مواجهه با مسائل به شیوه‌ای واکنشی و متناسب

¹ Freud

² Biler

³ Gender Identity

⁴ Atkinson

⁵ Berg & earling

⁶ Berzonsky

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

با نظرات و انتظارات دیگران عمل می‌کنند و بدون ارزیابی، ارزش‌ها را درونی‌سازی می‌کنند؛ سبک سردرگم-اجتنابی: نوجوانان با این سبک هویت، از تعویق تأخر و تلاش برای روبرو شدن با مسائل هویت و اختلاف نظر در این زمینه را تا زمانی که ممکن است استفاده می‌کنند و همچنین رفتار آنها را به طور عمد به وسیله عوامل موقعیتی مشخص می‌شود (برزونسکی^۱، ۱۹۹۰). بعد دیگری از هویت که در پژوهش حاضر هم به آن می‌پردازیم، هویت جنسی است که بر این اساس ایجاد هویت جنسی با شکل‌گیری هویت جنسی هسته‌ای آغاز می‌شود که ابتدایی‌ترین حس تعلق به یک جنس را شامل می‌شود (استولر^۲، ۱۹۷۶). مفهوم جنسیت در روابط قدرت هم تا حدودی مورد بحث قرار گرفته است. به عنوان مثال مردان خود را قوی‌تر از زنان هم از لحاظ جسمانی و هم از لحاظ عاطفی می‌بینند که مردانگی به طور کلی با مشخصه‌های پیشرفت‌مداری، اقتدار طلبی، رقابت جویی، تسلط، کنترل و خود بسندگی شناخته می‌شود. پژوهش حاضر، با گردآوری داده‌هایی در زمینه والدگری پدر، هویت و نرینگی به دنبال یافتن پاسخی برای چگونگی ارتباط بین والدگری پدر و شکل‌گیری هویت با نقش میانجی نرینگی است. پرسش اصلی این پژوهش عبارت است از: آیا بین ابعاد والدگری پدر با نقش میانجی نرینگی و شکل‌گیری هویت در فرزندان پسر رابطه وجود دارد.

روش

پژوهش حاضر، یک مطالعه توصیفی از نوع همبستگی بود. جهت بررسی رابطه متغیرهای پژوهش از مدل یابی معادلات ساختاری استفاده شد که در قالب یک الگوی علمی، ارتباط سبک‌های والدگری، هویت و نرینگی مورد بررسی قرار گرفت. جامعه‌ی آماری این پژوهش دانشجویان پسر مشغول به تحصیل در دانشگاه تبریز در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ بود که نمونه پژوهش به تعداد ۱۶۷ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. به این صورت که ابتدا فهرست تمامی دانشجویان پسر دانشگاه تبریز در رشته‌های مختلف گرفته شد. سپس از بین آنها ۱۶ رشته از ۱۰ دانشکده به صورت تصادفی انتخاب شدند و پرسشنامه‌ها به صورت تصادفی بین آنها توزیع شد که در نهایت از ۲۰۰ پرسشنامه جمع‌آوری شده، ۳۲ پرسشنامه ناقص بود که از نمونه حذف شدند. ملاک‌های ورود به مطالعه، داشتن سن زیر ۳۰ و زندگی با پدر از دوران کودکی و ملاک خروج تمایل نداشتن به اجرای پرسشنامه‌ها بود.

¹ Berzonsky

² Stoller

ابزارهای پژوهش

مقیاس پدری (FS): فرم انگلیسی مقیاس پدری دیک^۱، دارای ۹ مؤلفه و ۶۴ آیتم به شکل جملات توصیفی است که آزمودنی باید بر حسب ادراکی که از رابطه‌ی خود با پدرش در طی دوران رشد دارد، پاسخ‌هایش را بر روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از هیچگاه (نمره یک) تا همیشه (نمره پنج) درجه‌بندی کند. کسب نمرات بالاتر حاکی از تصویر فرزندی است که در تعامل مثبت با پدر خود بوده است و در مقابل نمرات پایین‌تر نشان می‌دهد که پدر به ندرت با رفتارهای مثبت با فرزند خود بوده است (دیک، ۲۰۰۴). فامینی^۲ (۱۳۹۱) این پرسشنامه را به فارسی برگردانده است. با توجه به اینکه مقادیر آلفای کرونباخ در نمونه ۳۱۱ نفری دیک در تمامی موارد مساوی یا بیش از ۰/۸۰ است. میزان قابلیت اعتماد به دست آمده در فرم انگلیسی بالا است که همبستگی درونی در هر خرده مقیاس بین ۰/۸۰ الی ۰/۹۶ بوده و هفت خرده مقیاس همبستگی درونی بیش از ۰/۸۵ نشان داده‌اند. فرم ایرانی مقیاس پدری که توسط فامینی (۲۰۱۲) به فارسی برگردانده و اعتبار یابی شد، دارای ۵۳ ماده به شکل جملات توصیفی است. فامینی (۲۰۱۲) با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی به روش تحلیل مؤلفه اصلی، اعتبار سازه‌ای این مقیاس به دست آورد. در پژوهش فامینی (۲۰۱۲) ۶۳ گویه به ۵۴ و ۹ مؤلفه در ۴ خرده مقیاس پاسخ‌دهی عاطفی مثبت و نقش اخلاقی (۳۰ آیتم)، حضور عاطفی پدر (۸ آیتم)، حضور منفی پدر (۱۰ آیتم) و نقش تأمین‌کنندگی پدر (۵ آیتم) تقلیل یافتند. فامینی (۲۰۱۲) با استفاده از روش آزمون-بازآزمون در فاصله زمانی دو هفته ضریب پایایی خرده مقیاس‌های پاسخ‌دهی عاطفی و نقش اخلاقی، حضور مثبت پدر، حضور منفی پدر و نقش تأمین‌کنندگی را به ترتیب ۹۴٪، ۹۵٪، ۸۸٪ و ۸۴٪ به دست آورد.

مقیاس مردانگی-زنانگی میشل گوکلن: این آزمون از ۵۰ سوال تشکیل شده است، که ۴۵ سوال آن بصورت مشترک هم برای زنان و هم برای مردان می‌باشد و ۵ سوال آن مخصوص مردان و ۵ سوال آن نیز مخصوص زنان می‌باشد که ما در پژوهشمان ۵ سوال مخصوص زنان را حذف کردیم. سوالات به صورت دو گزینه‌ای طراحی شده که بصورت حروف a و b می‌باشد، که بایستی دور یکی از حروف a و b، برحسب این که کدام را برای هر سوال انتخاب کرده‌اید، دایره بکشید. جمع دایره‌های درست ویژگی‌های مردانگی-زنانگی شما را نشان می‌دهد. مسلماً، تعداد پاسخ‌ها، بر حسب این که مرد باشید یا زن،

¹ Dick

² Famini

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

معنای یکسانی نخواهد داشت. ضریب اعتبار پرسشنامه فوق در دامنه ۷۲٪ تا ۸۶٪ متغیر است و معرف ضریب اعتبار مقبولی می‌باشد (مردان بیگی، ۱۳۸۰). پایایی کلی پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کراباخ محاسبه شد که ۸۹٪ بدست آمد.

مقیاس سبک هویت برزونسکی: یک مقیاس ۴۰ سوالی است که ۱۱ سوال آن مربوط به مقیاس اطلاعاتی، ۹ سوال آن مربوط به مقیاس هنجاری، ۱۰ سوال آن مربوط به مقیاس سردرگمی-اجتنابی و ۱۰ سوال دیگر مربوط به مقیاس تعهد است. پاسخ آزمودنی‌ها به سوالات به شکل طیف لیکرت ۵ درجه‌ای می‌باشد که شامل کاملاً مخالف = ۱ تا کاملاً موافق = ۵ است. برزونسکی پایایی درونی (ضریب آلفا) مقیاس اطلاعاتی را ۰/۶۲٪، مقیاس هنجاری ۰/۶۶٪، مقیاس سردرگمی یا اجتنابی را ۰/۷۳٪ گزارش کرده است. در مطالعه وایت، وامپلر و وین^۱ (۱۹۹۸)، ضرایب آلفا برای مقیاس سردرگمی یا اجتنابی فرم ISI 6G ۰/۷۸ و در فرم ISI اصلی ۰/۷۷٪ گزارش کرده است. مقیاس هنجاری در فرم ISI 6G ۰/۶۴ و در فرم اصلی ۰/۶۷ بوده است. مقیاس اطلاعاتی در فرم ISI 6G ۰/۵۹ و در فرم اصلی ۰/۶۴٪ گزارش شده است. این ضرایب شبیه ضرایب گزارش شده توسط برزونسکی و وایت و جونز بوده است. برزونسکی و سالیوان (۱۹۹۲) دریافته‌اند که مقیاس اطلاعاتی به دو عامل جداگانه تقسیم می‌شود که نشان‌دهنده سطح بالا و پایین تعهد است، نشان می‌دهد که نمره سبک هویت اطلاعاتی یک متغیر پیچیده است. بنابراین پایایی کمتر مقیاس اطلاعاتی تعجبی ندارد. برای ارزیابی و سنجش همسانی درونی پرسشنامه سبک هویت (غضنفری، ۲۰۰۴) ضریب آلفای کراباخ بر روی داده‌های نمونه اصلی (۱۸۳۲) محاسبه شد. ملاحظه شد که ضرایب به دست آمده با ضرایب محاسبه شده توسط برزونسکی و وایت و همکارانش بسیار نزدیک بود. در این پژوهش که از روش تحلیل عاملی استفاده شده بود، ابتدا در رابطه با قابلیت ۳۰ ماده پرسشنامه سبک هویت برای تحلیل عاملی، آزمون KMO انجام شد که ضریب بدست آمده (۰/۸۱) رضایت بخش بود. همچنین آزمون بارتلت برای کرویت در سطح $P < ۰.۰۰۱$ معنی دار بود.

¹ White, Wampler, & Winn

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

یافته‌ها

در جدول ۱ میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش گزارش شده است.

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار نمرات متغیرهای پژوهش

تعداد	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار	
۲۱۹	۷/۰۰	۲۴/۰۰	۱۵/۶۲۵۶	۴/۰۴۲۹۴	تعامل مثبت
۲۱۹	۲۰/۰۰	۶۱/۰۰	۴۷/۵۷۹۹	۱۰/۰۰۸۱۰	پاسخ دهی مثبت
۲۱۹	۱۵/۰۰	۳۸/۰۰	۲۴/۹۰۴۱	۳/۹۳۲۳۳	پاسخ دهی منفی
۲۱۹	۴/۰۰	۲۰/۰۰	۱۴/۶۷۶۸	۳/۳۸۷۲۱	نقش پدر اخلاقی
۲۱۹	۶/۰۰	۲۶/۰۰	۱۷/۰۸۶۸	۳/۵۷۹۶۰	مدل نقش جنسیتی
۲۱۹	۹/۰۰	۲۰/۰۰	۱۶/۶۸۹۵	۲/۶۳۷۸۴	نقش پدر خوب
۲۱۹	۱۳/۰۰	۳۱/۰۰	۲۴/۲۲۷۴	۳/۷۹۶۲۲	نقش دو جنسیتی
۲۱۹	۹/۰۰	۳۶/۰۰	۲۳/۳۶۵۳	۵/۷۳۴۸۸	مسئولیت‌پذیری
۲۱۹	۴/۰۰	۲۴/۰۰	۱۲/۹۵۴۳	۴/۳۰۵۷۲	دسترسی به پدر
۲۱۹	۱۲/۰۰	۵۵/۰۰	۳۴/۲۰۹۶	۹/۷۴۳۱۶	اطلاعاتی
۲۱۹	۱۱/۰۰	۴۷/۰۰	۲۹/۲۶۱۷	۷/۳۶۹۹۷	هنجاری
۲۱۹	۱۲/۰۰	۶۳/۰۰	۳۰/۱۷۲۰	۸/۸۰۱۹۸	اجتنابی
۲۱۹	۱۱/۰۰	۵۶/۰۰	۳۲/۳۵۶۲	13/84585	نرینگی

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

برای بررسی فرضیه‌های پژوهش از مدل یابی معادلات ساختاری توسط نرم‌افزار (AMOS -24) استفاده و برای تعیین پذیری مدل یکی از بارهای عاملی در هر یک از متغیرهای مکنون برابر با مقدار ثابت ۱ قرار داده شد. با استفاده از روش برآورد بیشینه درست نمایی ۱ به برآورد پارامترها و ضرایب مسیر پرداخته شد. بررسی ضرایب مسیر باید در ابتدا از برازش مدل با داده‌ها اطمینان حاصل کرد. در جدول ۲، شاخص‌های برازش مدل طراحی شده گزارش شده است.

جدول ۲: شاخص‌های برازش مدل ساختاری

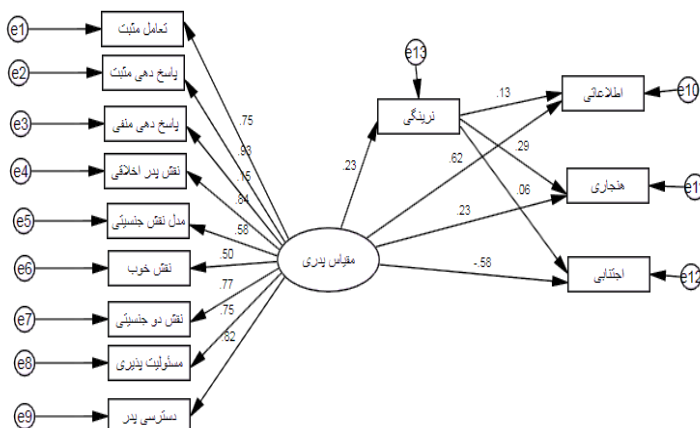
شاخص برازش	میزان	ملاک	تفسیر
مطلق	۱۲۳/۳۲ درجه	-	-
χ^2	آزادی ۶۲	-	-
p value	۰/۰۰۶۸	بیشتر از ۰/۰۵	عدم برازش
خی دو نسبی	۱/۹۸	کوچکتر از ۳	قابل قبول
شاخص نیکویی برازش (GFI)	۰/۹۸	بیش از ۰/۹۰	قابل قبول
شاخص توکر-لويس (TLI)	۰/۹۷	بیش از ۰/۹۰	قابل قبول
شاخص برازش تطبیقی (CFI)	۰/۹۸	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

مقصد	ریشه میانگین	مربعیات خطای برآورد (RMSEA)
شخص برازش	۰/۹۴	بزرگ‌تر از ۰/۹۰
هنجار شده (NFI)	۰/۹۴	بزرگ‌تر از ۰/۹۰
مقصد	ریشه میانگین	مربعیات خطای برآورد (RMSEA)
شخص برازش	۰/۹۴	بزرگ‌تر از ۰/۹۰
هنجار شده (NFI)	۰/۹۴	بزرگ‌تر از ۰/۹۰

با توجه به جدول ۲ مشخص است که مدل طراحی شده توسط محقق از برازش قابل قبولی برخوردار است. نگاهی به جدول ۲ گویای این است، هرچند که اندازه‌های χ^2 با p value برابر ۰/۰۰۶۸ از نظر آماری معنی‌دار است و این معناداری به معنای عدم برازش مدل با داده‌هاست. با این حال در تفسیر نتایج معادلات ساختاری معمولاً χ^2 دو به علت اینکه شدیداً به تعداد نمونه بستگی دارد، به‌عنوان شاخص برازش مطمئن محسوب نمی‌شود و باید برای بررسی برازش مدل با داده‌ها از شاخص‌های برازش دیگر استفاده کرد. با توجه به نتایج جدول، تمام شاخص‌های برازش مدل با داده‌ها از مقادیر قابل قبولی برخوردار هستند. این نتیجه حاکی از برازش مدل با داده‌های تجربی است. شکل ۱ ضرایب رگرسیون استاندارد مدل را نشان می‌دهد.

شکل ۱: ضرایب رگرسیون استاندارد مدل طراحی شده توسط محقق

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

در جدول ۲ ضرایب رگرسیون مستقیم برآورد شده از طریق روش بیشینه درست‌نمایی استخراج شده است. با توجه به یافته‌های گزارش شده در این جدول مشخص است که کلیه مسیرهای بین متغیرهای پژوهش به جز مسیر نرینگی به سبک دلبستگی اجتنابی معنی‌دار است.

جدول ۲: ضرایب رگرسیون مستقیم بین متغیرهای پژوهش

ضریب غیر استاندارد	انحراف معیار	t	ضریب استاندارد	سطح معنی‌داری		
۱/۰۴۶	-۰/۳۱۶	۳/۳۰۷	-۰/۲۳۰	۰/۰۱	نرینگی	مقیاس پدری
۱/۱۶۷	۱/۰۹۱	۱۲/۷۸۴	-۰/۸۲۳	۰/۰۱	دسترسی به پدر	مقیاس پدری
۱/۴۰۸	-۰/۱۲۳	۱۱/۴۳۹	-۰/۷۴۷	۰/۰۱	مسئولیت‌پذیری	مقیاس پدری
۰/۹۶۶	-۰/۰۸۱	۱۱/۸۹۷	-۰/۷۷۴	۰/۰۱	نقش دو جنسیتی	مقیاس پدری
۰/۴۳۳	-۰/۰۵۹	۷/۳۵۶	-۰/۴۹۸	۰/۰۱	نقش خوب	مقیاس پدری
۰/۶۸۰	-۰/۰۷۹	۸/۶۰۰	-۰/۵۷۷	۰/۰۱	مدل نقش جنسیتی	مقیاس پدری
۰/۹۴۱	-۰/۰۷۱	۱۳/۱۶۸	-۰/۸۴۵	۰/۰۱	نقش پدر اخلاقی	مقیاس پدری
۰/۱۹۰	-۰/۰۹۰	۲/۱۱۰	-۰/۱۴۷	۰/۰۳۵	پاسخ‌دهی منفی	مقیاس پدری

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

۰/۰۱	۰/۹۳۰	۱۴/۷۲۴	۰/۲۰۸	۳/۰۶۴	پاسخ دهی مثبت	مقیاس پدري
۰/۰۱	۰/۷۵۲			۱/۰۰۰	تعامل مثبت	مقیاس پدري
۰/۰۱۴	۰/۱۳۱	۲/۴۶۷	۰/۰۳۷	۰/۰۹۲	اطلاعاتی	نرینگی
۰/۳۴۱	۰/۰۵۶	۰/۹۵۳	۰/۰۳۷	۰/۰۳۵	اجتنابی	نرینگی
۰/۰۱	-/۵۷۷	-۸/۳۶۶	۰/۲۰۰	-۱/۶۷۲	اجتنابی	مقیاس پدري
۰/۰۱	۰/۲۳۳	۳/۴۸۹	۰/۱۶۲	۰/۵۶۶	هنجاری	مقیاس پدري
۰/۰۱	۰/۶۲۲	۹/۴۳۶	۰/۲۱۱	۱/۹۹۵	اطلاعاتی	مقیاس پدري
۰/۰۱	۰/۲۹۱	۴/۵۷۸	۰/۰۳۴	۰/۱۵۵	هنجاری	نرینگی

یافته‌های تحلیل ضرایب مستقیم حاکی از این است که بین پدري کردن تاثیر مستقیم و معنی‌داری بر نرینگی دارد. همچنین پدري کردن تاثیر مستقیم و معنی‌داری بر دو سبک هنجاری و اطلاعاتی و تاثیر معکوس و معنی‌داری بر سبک اجتنابی دارد. با این حال تاثیر نرینگی بر دو سبک هنجاری و اطلاعاتی مثبت و معنی‌داری بر بر روی سبک اجتنابی تاثیر معنی‌داری ندارد. لازم به ذکر است که تاثیر نرینگی بر روی سبک هنجاری برابر با ۰/۲۹ و بر روی سبک اطلاعاتی برابر با ۰/۱۳ است.

فرضیه پژوهش: نرینگی نقش میانجی بین پدري کردن و سبک‌های هنجاری دارد.

برای بررسی این فرضیه از آزمون بوت استرپینگ استفاده شد. در جدول ۳، نتیجه آزمون بوت استرپینگ برای بررسی نقش میانجی نرینگی در ارتباط بین پدري کردن با سبک‌های هویت گزارش شده است.

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

جدول ۳: آزمون بوت استرپینگ برای بررسی نقش میانجی نرینگی در ارتباط بین پدری کردن و سبک‌های هویت

اثر	ضریب	بازه اطمینان ۹۵ درصدی	سطح معناداری
پدری کردن-نرینگی- سبک هنجاری	۰/۱۲۶	(۰/۱۷۹ و ۰/۰۲۸)	۰/۰۱
پدری کردن- نرینگی- سبک اطلاعاتی	۰/۰۵۴	(۰/۰۸۷ و ۰/۰۲۱)	۰/۲۴
پدری کردن- نرینگی- سبک اجتنابی	۰/۰۳۷	(۰/۰۶۵ و ۰/۰۱)	۰/۳۳

با توجه به نتیجه گزارش شده در جدول ۳ مشخص است که نرینگی بین مقیاس پدری کردن و سبک هنجاری دارای نقش میانجی معنی داری دارد. ولی بین مقیاس پدری کردن با دو سبک دیگر یعنی سبک اطلاعاتی و سبک اجتنابی نقش واسطه معنی داری وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی الگوی ساختاری هویت مبتنی بر ادراک از والدگری پدر با نقش میانجی نرینگی بود. نتایج پژوهش نشان داد که ادراک از والدگری پدر بر روی نرینگی اثر مستقیم و معنی داری دارد و از سوی دیگر نرینگی بین ادراک از والدگری پدر و سبک هنجاری هویت نقش میانجی و معنی داری دارد و با دو سبک دیگر هویت، یعنی سبک هویت اطلاعاتی و سبک اجتناب-سردرگمی اثر معنی-داری ندارد. در مجموع، با مرور پژوهش‌های انجام شده در این حیطه چنین استنباط می‌شود که تحقیقات موجود بیشتر به بررسی تاثیر ادراک والدگری و یا ابعاد آن بر وضعیت های هویت از قبیل تاخیر هویت، پراکندگی یا رشد است و همچنین نقش میانجی نرینگی بر ساختار هویت مبتنی بر ادراک والدگری، کمتر تحقیقی بر مطالعه این موضوع متمرکز شده است که آیا ادراک والدگری پدر با نقش میانجی نرینگی بر سبک هنجاری، اطلاعاتی و سبک سردرگم-اجتنابی هویت تاثیر دارد یا خیر؟ ما در این تحقیق با توجه به اهمیت موضوع به آن پرداختیم و با توجه به داده های پژوهش، پدری کردن نقش مستقیم بر روی سبک هنجاری دارد و بر دو سبک دیگر یعنی اطلاعاتی و سردرگم-اجتنابی تاثیر معکوس دارد که همسو با

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

پژوهش فولادچنگ، شیخ الاسلامی و صفری می‌باشد که آنها نیز پژوهشی با عنوان سبک‌های پردازش هویت نوجوانان براساس ابعاد فرزندپروری که نشان داد رابطه مثبت و معناداری بین سبک‌های هنجاری و ابعاد محبت و مهار وجود دارد. این در حالی است که سبک سردرگم-اجتنابی دارای ارتباط منفی و معنادار با بعد محبت می‌باشد. همانگونه که می‌دانیم هویت زودرس بیشتر مبتنی بر سبک‌های هنجاری می‌باشد. افرادی که سبک‌های هنجاری را مورد استفاده قرار می‌دهند، به طور خودکار توقعات و دستورالعمل‌های «اطرافیان مهم خود» را به اجرا می‌گذارند. آنها افراد با وجدان و هدفمندی هستند، اما از پیش شکل گرفته‌اند و نسبت به اطلاعاتی که ممکن است اطلاعات و ارزش‌های شخصی آنها را به چالش بکشد، کاملاً بسته عمل می‌کنند (برزونسکی و کینی^۱، ۱۹۹۵، برزونسکی و کوک، ۲۰۰۰). والدینی که مهار و نظارت زیادی بر فرزندان خود اعمال می‌نمایند و به نوعی درصد انتقال هنجارها و ارزش‌های خود به فرزندان می‌باشند و از این میان چندان اجازه اظهار نظر و کسب اطلاعات و ارزیابی آنها را به فرزندان خود نمی‌دهند. احتمالاً این امر موجب می‌گردد که این نوجوانان بیشتر از سبک پردازش هنجاری استفاده نمایند (سامانی و فولادچنگ، ۱۳۸۵). خانواده پایه‌گذار شخصیت، هویت، ارزش‌ها و معیارهای فکری فرزندان و محل یادگیری فرهنگ، هنجارها، ارزش‌ها و نقش‌های جنسی است (پوستون^۲، دادلی^۳، ۲۰۱۳)، که نتایج اغلب تحقیقات حکایت از تاثیر معنا دار سبک‌های والدگری بر عملکرد فرزندان دارد (دارلینگ و استنبرگ، ۱۹۹۴، دورنبوش^۴، ریتز^۵، لیدرمن^۶، رابرتز^۷، فرالی^۸، ۱۹۸۷). همچنین انرایت^۹ و همکاران و استنبرگ به این نتیجه رسیدند که نوجوانانی که از جانب والدین طرد می‌شوند و به لحاظ عاطفی با والدین خود فاصله دارند، دچار اغتشاش هویت می‌شوند (انرایت، لپسلی^{۱۰}، دریکاس^{۱۱}، فهر^{۱۲}، ۱۹۸۰، استنبرگ، ۱۹۹۶). سبک والدگری یکی از مولفه‌های اساسی در رشد و تربیت فرزندان است و اغلب ارتباط با مهمترین دستاوردهای فرزندان مانند توانایی‌های شناختی و اجتماعی آنها دارد و زمینه‌سازی

¹ Kinney

² Poston

³ Dudley

⁴ Dornbusch

⁵ Ritter

⁶ Liederman

⁷ Roberts

⁸ Fraleigh

⁹ Enright

¹⁰ Lapsley

¹¹ Dricas

¹² Fehr

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

بسیاری از ابعاد شخصیتی، نگرش‌ها، احساسات و عادات افراد می‌باشد (دسجردنس و همکاران، ۲۰۰۸، به نقل از فیاض و همکاران، ۱۳۹۴). مطالعه بر روی مردانگی به عنوان یکی از مباحث مطالعات مردان در این پژوهش مورد توجه قرار گرفته است. مردانگی کیفیت‌ها و ویژگی‌هایی است که برای مردان مناسب دانسته می‌شود. بنابر تعریف دانش‌نامه (جنس و جنسیت) مردانگی مرحله‌ای است که در آن صفات کلیشه‌شده تثبیت شده و در مفهوم مرد ترکیب می‌شوند (امبر^۱ و امبر، ۲۰۰۳)؛ در این معنا یک شخص به طریق مختلف می‌تواند مردانه شود. مطالعاتی که در این حوزه صورت گرفته نقش میانجی مردانگی در ارتباط با ادراک از والدگری پدر و هویت انجام نشده است. از محدودیت‌های اصلی این پژوهش، محدود بودن جامعه آماری به یک دانشگاه و هم‌چنین به یک مقطع زمانی است که باید در هنگام تعمیم دادن نتایج مورد توجه قرار گیرد، هم‌چنین ابزارهای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده از نوع خود گزارشی بوده‌اند که پاسخ به این پرسشنامه‌ها گاهی با سوگیری پاسخ‌های دانشجویان همراه می‌شود که این امر نیز باید در تبیین نتایج مورد توجه قرار گیرد و از سوی دیگر این ابزارها در فرهنگ‌های دیگر ساخته و مورد استفاده قرار می‌گیرد. تفاوت‌های فرهنگی می‌تواند بر نتایج تاثیر گذار باشند. از جمله پیشنهادات در این زمینه، انجام گرفتن تحقیقاتی در زمینه ابزار مناسب برای سنجش ابعاد والدگری، سبک‌های هویت و مردانگی است. هم‌چنین برای کاهش تاثیر تفاوت‌های فرهنگی-اجتماعی و مشکلات تعمیم نتایج، پژوهش‌های بعدی هم‌زمان در شهرهای مختلف و دانشگاه‌های دیگر اجرا شوند.

تشکر و قدردانی: از آزمودنی‌های شرکت‌کننده در پژوهش حاضر که در اجرای این طرح نهایت همکاری را داشتند تشکر و قدردانی می‌کنیم.

¹ Ember

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

منابع

اصغریور، زهرا؛ زربخش بحری، محمدرضا. (۱۳۹۷). نقش میانجی پرخاشگری روانی والدین و تنبیه بدنی در رابطه سبک‌های والدگری با قلدری. *نشریه سلامت روان کودک (روان کودک)*، ۵، ۱.

امیدوار طهرانی، آسیه؛ خانی، محمد حسین. (۲۰۱۵). تحلیل کانونی رابطه بین والدگری پدر و استقلال عاطفی فرزند. *فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۶(۲۲)، ۸۷-۱۰۴.

حبیبی، حمدالله؛ و فاطمی، ماریا. (۲۰۱۵). بررسی رابطه جنس و نقش جنسیتی با میزان تاب‌آوری. *مطالعات روانشناختی*، ۱۱(۲)، ۱۱۵-۱۳۴.

سامانی، فاطمه؛ حسین چاری، مسعود. (۲۰۱۳). بررسی نقش واسطه‌ای تنظیم شناختی هیجان در رابطه‌ی میان والدگری و سازگاری تحصیلی در دانشجویان. *فصلنامه علمی - پژوهشی روشها و مدل‌های روانشناختی*، ۳(۱۱)، ۸۳-۹۸.

شیخ الاسلامی، راضیه؛ و برزو، شیوا. (۱۳۹۴). فرزند پروری و مسوولیت‌پذیری در نوجوانان: نقش واسطه‌گری سبک‌های پردازش هویت. *روشها و مدل‌های روان‌شناختی*، ۶(۱۹)، ۹۷-۱۲۰.

عسگری بسطام، مرتضی؛ برجلی، احمد؛ سهرابی، فرامرز. (۲۰۱۵). مقایسه سبک‌های هویت در سه گروه معتادان، ترک‌کنندگان اعتیاد و افراد سالم در شهرستان خرم‌آباد. *فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۶(۲۲)، ۱-۱۴.

غضنفری، احمد. (۱۳۸۳). اعتباریابی و هنجاریابی پرسشنامه سبک هویت (ISI-6G). *مطالعات تربیتی و روان‌شناسی*، ۱۵(۱)، ۹۶-۸۱.

فولادچنگ، محبوبه؛ شیخ الاسلامی، راضیه؛ و صفری، هاجر. (۱۳۸۹). پیش‌بینی سبک‌های پردازش هویت نوجوانان بر اساس ابعاد فرزندپروری. *مجله روانشناسی*، ۱۴(۵۳)، ۳-۱۷.

کوثری، مسعود؛ مولایی، محمدمهدی. (۱۳۹۱). روایت‌های مردانگی در موسیقی رپ و چالش مردانگی هژمونیک. *مجله جامعه‌شناسی ایران*، ۱۳(۴)، ۱۵۱-۱۷۷.

واحدی، شهرام؛ فتحی، آیت‌الله. (۱۳۸۹). رابطه بین دلبستگی به والدین و همسالان با جدایی روان‌شناختی دانشجویان دختر و پسر جدیدالورود. *پژوهش‌های نوین روانشناختی (روانشناسی دانشگاه تبریز)*، ۵(۱۷)، ۱۵۱-۱۸۳.

هاشمی‌گشنیگانی، رامین؛ فلاح‌زاده، هاجر. (۱۳۹۵). مقایسه روابط ابژه و ادراک از رابطه با پدر در افراد متقاضی و غیرمتقاضی طلاق. *پژوهش‌های روان‌شناسی بالینی و مشاوره*، ۱۱(۶)، ۴۴-۵۹.

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

- Ainsworth, M. D. S., & Bell, S. M. (1974). Mother-Infant Interaction and the Development of Competence.
- Amani, R., & Majzooobi, M. R. (2011). The predict of Identity Styles through Attachment Styles. *Clinical Psychology & Personality*, 2(5), 13-24. Retrieved from <http://cpap.shahed.ac.ir/article-1-534-fa.html>
- Bergh, S., & Erling, A. (2005). Adolescent identity formation: A Swedish study of identity status using the EOM-EIS-II. *ADOLESCENCE-SAN DIEGO-*, 40(158), 377.
- Berzonsky, M., & Kinney, A. (1995). *Identity style and need for cognitive closure*. Paper presented at the biennial meetings of the Society for Research on Identity Formation, Dog Island, FL.
- Berzonsky, M. D. (1990). Self-construction over the life-span: A process perspective on identity formation.
- Berzonsky, M. D. (2004). Identity style, parental authority, and identity commitment. *Journal of Youth and adolescence*, 33(3), 213-220.
- Berzonsky, M. D., Branje, S. J., & Meeus, W. (2007). Identity-processing style, psychosocial resources, and adolescents' perceptions of parent-adolescent relations. *The Journal of Early Adolescence*, 27(3), 324-345.
- Berzonsky, M. D., Ciecuch, J., Duriez, B., & Soenens, B. (2011). The how and what of identity formation: Associations between identity styles and value orientations. *Personality and Individual differences*, 50(2), 295-299.
- Berzonsky, M. D., & Kuk, L. S. (2000). Identity status, identity processing style, and the transition to university. *Journal of adolescent research*, 15(1), 81-98.
- Besharat, M. A. (2011). Comparison between Parenting styles and Children Ego strength. *Rooyesh-e-Ravanshenasi*, 4(1), 109-126. Retrieved from <http://frooyesh.ir/article-1-28-fa.html>
- <http://frooyesh.ir/article-1-28-fa.pdf>
- Billler, H. B. (1981). The father and sex role development. *The role of the father in child development*, 259-294.
- Brown, G. L., McBride, B. A., Shin, N., & Bost, K. K. (2007). Parenting Predictors of Father-Child Attachment Security: Interactive Effects of Father Involvement and

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

- Fathering Quality. *Fathering: A Journal of Theory, Research & Practice about Men as Fathers*, 5(3).
- Bruce, C., & Fox, G. L. (1999). Accounting for patterns of father involvement: age of child, father-child coresidence, and father role salience. *Sociological inquiry*, 69(3), 458-476.
- Casiano, R. (2010). The Influence of Father-Daughter Relationship Quality on Current Romantic Relationship Quality in Women.
- Castells, M. (1997). The power of identity. The information age: Economy. *Society and Culture*, 2(3).
- Cath, S. H., Gurwitt, A. R., & Ross, J. M. (2013). *Father and child: Developmental and clinical perspectives*: Routledge.
- Culp, R. E., Schadle, S., Robinson, L., & Culp, A. M. (2000). Relationships among paternal involvement and young children's perceived self-competence and behavioral problems. *Journal of Child and Family Studies*, 9(1), 27-38.
- Dick, G. L. (2004). The fatherhood scale. *Research on social work practice*, 14(2), 80-92.
- Dornbusch, S. M., Ritter, P. L., Leiderman, P. H., Roberts, D. F., & Fraleigh, M. J. (1987). The relation of parenting style to adolescent school performance. *1987*, 58, 1244-1257.
- Ember, C. R., & Ember, M. (2003). *Encyclopedia of Sex and Gender: Men and Women in the World's Cultures Topics and Cultures AK-Volume 1; Cultures LZ* (Vol. 2): Springer Science & Business Media.
- Enright, R. D., Lapsley, D. K., Drivas, A. E., & Fehr, L. A. (1980). Parental influences on the development of adolescent autonomy and identity. *Journal of Youth and Adolescence*, 9(6), 529-545.
- Gottman, J. (2011). *Raising an emotionally intelligent child*: Simon and Schuster.
- Lamb, M. E., & Lewis, C. (2010). The development and significance of father-child relationships in two-parent families. *The role of the father in child development*, 5, 94-153.
- Lamb, M. E., Pleck, J. H., & Levine, J. A. (1986). Effects of increased paternal involvement on children in two-parent families. *Men in families*, 141-158.

فصلنامه پژوهش‌های نوین روان‌شناختی

ویژه‌نامه اولین کنفرانس دوسالانه تازه‌های روان‌شناسی و علوم رفتاری دانشگاه تبریز ۱۶ و ۱۷ مهرماه ۱۳۹۸

- Lau, S., & Cheung, P. C. (1987). Relations between Chinese adolescents' perception of parental control and organization and their perception of parental warmth. *Developmental Psychology, 23*(5), 726.
- Poston, D. L., Yang, W.-S., & Farris, D. N. (2013). *The family and social change in Chinese societies*: Springer.
- RAHMATIAN, F., HASHEMIAN, S. S., BORJALI, A., & HABIBI, M. (2016). THE RELATIONSHIP BETWEEN PERCEPTION OF FATHERING WITH OBJECT RELATIONS AND DEFENSE MECHANISMS.
- Scheffler, T. S., & Naus, P. J. (1999). The relationship between fatherly affirmation and a woman's self-esteem, fear of intimacy, comfort with womanhood and comfort with sexually. *Canadian Journal of Human Sexuality, 8*, 39-46.
- Seiffge-Krenke, I., & Shulman, S. (1996). Fathers and Adolescents. Developmental and clinical perspectives. In: Routledge, London-New York.
- Shokri, O., Tajik Esmaeili, A. A., Daneshvarpour, Z., Ghanaei, Z., & Dastjerdi, R. (2007). Individual Difference in Identity Styles and Psychological Well-Being: The Role of Commitment. *Advances in Cognitive Sciences, 9*(2), 33-46. Retrieved from <http://icssjournal.ir/article-1-364-fa.html>
- Smits, I., Soenens, B., Luyckx, K., Duriez, B., Berzonsky, M., & Goossens, L. (2008). Perceived parenting dimensions and identity styles: Exploring the socialization of adolescents' processing of identity-relevant information. *Journal of adolescence, 31*(2), 151-164.
- Steinberg, L., Lamborn, S. D., Darling, N., Mounts, N. S., & Dornbusch, S. M. (1994). Over-time changes in adjustment and competence among adolescents from authoritative, authoritarian, indulgent, and neglectful families. *Child development, 65*(3), 754-770.
- Stoller, R., J. (1976). Primary femininity. *Journal of the American Psychoanalytic Association, 24*, 59-78.
- White, J. M., Wampler, R. S., & Winn, K. I. (1998). The identity style inventory: A revision with a sixth-grade reading level (ISI-6G). *Journal of Adolescent Research, 13*(2), 223-245.